

Forfatter: Goldschmidt, M. A.

Titel: Udrag fra Arvingen

Citation: Goldschmidt, M. A.: "Arvingen", i Goldschmidt, M. A.: *Arvingen*, udg. af Johnny Kondrup , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1988, s. 42. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-goldschmidt01-shoot-idm140700593495840/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Arvingen

Ritmesteren kom ganske ud af sig selv over den dobbelte Beskyldning, at han ved mangel paa Ædruelighed havde ruineret sin Fader. Det var første Gang, at det blev aabent sagt ham, at han ikke var afholdende, og da det ikke var blevet ham sagt af Andte, havde han formodentlig ophørt at troe sig selv, naar han tænkte det. Beskyldningen virkede paa ham med overordenlig Magt. Han sagde, han vilde vise Verden, hvilken Løgn det var, ved aldrig mere at smage nogen Slags Spiritus, og det holdt han! Med samme Lidenskab tog han sig af Faders Anliggender, og da han ikke forstod sig paa dem og blot fandt dem fortvivlede, tilbød han Fader at vilde ægte en rig Enke. Man fortalte paa Gaarden med en Slags Humor, med en sørgmodig Beundring, hvori der var Skjemt, at han var redet ud for at fric, men var kommen kjørende hjem, fordi han havde solgt sin Hest, da Frieri- et var mislykket. I de kummerfælde Minder, jeg har fra den Tid, er indblandet en mild Sorg over, at han ikke havde min Sympathi og Anerkjendelse nær, og at jeg ikke kom til at kjende ham helt, i Handling og i Smerte, og om mulig holde endnu mere af ham. Den usædvanlige Aandsanstrengelse og Sindsbevægelse i Forening med den piudselige Afholdenhed, som selv Lægen fraraadede ham, paadrog ham et Anfald af Delirium, hvoraf han ikke kom sig, og det Factum, at han, der i visse Maader, for sent, var det mest afholdende og selvopoffrende Menneske, døde en Drukkenbolts Død, bestyrkede naturligtvis Folk i den Mening, at vor Modpart havde Ret, og at der havde været eet underligt Hus paa den Gaard.

Fader talte en Stund ikke til mig om sine – vore – Anliggender, ja undgik endog omhyggeligere end i sine Breve at berøre dem. For nogle Mennesker er det en Lettelse at tale om deres Sorg, for Andre bliver den endnu tungere, naar den skal helt og tydelig frem i Ord og tillige forarsage en Anden Pine. Tiidels laa det vel ogsaa i, at Fader ikke var frugtbar paa Udveie og ikke sanguinsk i sin Tro paa saadanne. Ulykken blev ham derfor mere en Tilskikkelse, en Vægt, der skulde bæres, end en Gjenstand for Kamp, og det, som han gjerne vilde have kæmpet og oprørt sig imod til det Yderste, den bittere Uret og Krænkelser, vilde han ikke sætte mig ind i formedelst hans dybe, skaanselfulde Kjærlighed, og rimeligvis fordi han frygtede, at jeg, skjøndt kun en femten- til sextenaars Dreng, ikke vilde være blevet passiv.

Det var jeg da ikke alligevel, men paa pinlig, utilfredsstillende